

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת בהר

תורה

האדם רכושני והקב"ה מלמדנו מי בעל הבית

ויקרא פרשת בהר פרק כה (א) וידבר יקוק אלמשה בהר סיני לאמר: (ב) דבר אלבני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליקוק: (ג) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה: (ד) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליקוק שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: (ה) וכיימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך: (ו) ובדברים נאמר בפרשת ראה פרק טו (ז) כי יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך בארץ אשר יקוק אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיו: (ח) כי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: (ט) השמר לך פריהיה דבר עסל לבבך בליעל לאמר קרבה שנתה שבע שנת השמטה ורעה עינך באחיו האביון ולא תתן לו וקרא עליך אליקוק והיה בך חטא: (י) נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הזה יברכך יקוק אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך:
שאלות:

- א { עלינו להבין הכיצד הקב"ה מצוה את האדם להשבית שנה שלימה את פרדסו ושדהו ולהפקירו לכל אדם, הרי תורה ניתנה לבני אדם ולא למלאכים ואין ספק אדם שכל קיומו ופרנסתו מהשדה או הפרדס זה בגדר גזירת כליה ואי קיום?
- ב { אף גם זאת נאסר להסתחר בכל יבולי השמיטה ולפחות לכל מי שכבר יכול לקחת מדוע שלא יסתחר וירויח בהן?
- ג { כמו כן יש לדקדק בלשון הפסוק מדוע נאמר ומטה ידו "עמך" הרי מדובר רק על העני?
- ד { ועוד קשה מהו לשון והחזקת בו, היה מן הראוי לומר ועזרת לו או עזוב תעזוב לו וכדומה אך לשון והחזקת בו משמע שהעשיר יחזיק בו מדוע?
- ה { ועוד התורה מצוה את האדם שלא ימנע להלוות עני מפני שקרבה שנת השמיטה ועלול כספו להישמט אלא פתוח תפתח את ידך, למה הוצרך כפל הלשון פתוח תפתח?

תכונות האדם:

הנה כאשר נתבונן בהתנהגות האדם מתחילת יצירתו הוא מאוד רכושני וכאשר רואים כיצד ילד קטן כל מה שרואה חושב שזה שלו ובוכה לקבלו, וקל וחומר אם זה משחק שקנו לו כמעט אינו מרשה לאחר לנגוע או לשחק בו מתוך אותה תכונה, והדבר ממשיך וגודל עם האדם באופן שנשרשת תכונה זו באדם ומרגיש שרכושו הוא בבעלותו האבסולוטית ואין מי יאמר לו מה תעשה ומה תפעל ברכושו כי השיגו בעמל וביזע, ולזאת קשה לו מאוד להיפרד ממנו ורכושו, כי התואר לממונו של האדם מכונה בשם רכוש והוא משורש רכושנות, אולם התורה מלמדת אותנו שחייב האדם לחנך את עצמו ולהפנים שיש בעל הבית לבירה ואינו בעל הבית אלא כפקיד כאשר נבאר.

ביאור אשרי משכיל אל דל בהקדם דברי הזוהר:

ובכדי לבאר העניין נקדים דברי חז"ל במד"ר על הפסוק הזה, היינו דכתיב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'.
א { וצריך ביאור מה כונת בעל המדרש ללמדנו בזה: ב { ועוד יש להקשות גם בלשון הפסוק של דוד המלך מדוע אמר "אשרי משכיל" מה ענין השכלה בזה והיה ראוי לומר אשרי העוזר לדל? ג { ועוד קשה מדוע אמר "אל דל" ויותר ראוי לומר בקיצור אשרי העוזר לדל?

ונלע"ד לבאר בהקדם דברי הזוהר בפ' השבוע אשר מסופר על רבי יוסי ורבי חייא שהיו הולכים בדרך ופגשו שני אנשים מהלכים לפנייהם ובאמצע הדרך פגש אותם אדם שלישי וביקש מהם היות ונאבד לו הדרך נבצר ממנו אוכל ושתיה כמה ימים לכן אולי יוכלו לתת לו אוכל ושתיה אחד מהם הסכים אך חבירו טען לו דהיות והם נמצאים בדרך אם יתן לו אוכל הרי לא ישאר לו, ואח"כ הוא לא יהיה מוכן לתת לו משלו כיון שאין לו. אך אותו חבר העלים עין מדבריו ונתן אוכל לאותו אדם אף גם זאת לאחר שגמר לאכול אסף כל הנשאר ונתן לו שישאר לו צידה לדרך, וחבירו כעס עליו על השטות אשר הוא עושה שאינו משאיר לעצמו דבר, לאחר מכן התבוננו רבי יוסי ורבי חייא בכל הנעשה ושאל רבי חייא לרבי יוסי מדוע הקב"ה לא זמן לידנו החסד הזה? והשיב לו רבי יוסי דע לך שאם הקב"ה זימן המצוה לאותו אדם הוא מפני שצריך לקרא לו איזה נס ותחכה ותראה, בהמשך הדרך ראו שאותו אדם התעייף מפאת חולשה היות ולא אכל ורצה לנוח אך חבירו אמר לו כבר הזהרתיך שלא תתן כל האוכל כעת אני לא יכול לתת לך כלום וגם לא אחכה לך אלא אני ממשיך בדרך וכן היה אולם אותו אדם היות ונחלש שכב לנוח תחת עץ. אמר ר' חייא לרבי יוסי אולי נתן לו אוכל לחזקו, השיבו רבי יוסי שאסור לו לתת לו כרגע אוכל בכדי שיעמוד בנסיון ולא יאבד לו זכות המצוה בכדי להגן עליו, וישבו רבי יוסי ור"ח ועכבו אחריו מה יהיה, והנה לאחר ששכב באה איזו אפעה גדולה והרימה חצי גופא ממולו של השוכב ולאחר זמן ירד מהעץ נחש צפע גדול אשר רצה לנשוך אל השוכב אך האפעה מיד קפצה עליו והרגתו ולאחר מכן הסתובבה והלכה, אמר רבי יוסי לר' חייא הנך רואה שכל המצוה הזו נזדמנה לו בכדי להצילו ממות, ואח"כ הלכו אליו וסיפרו הנס שקרא לו ונתנו לו לאכול. ממעשה הנ"ל מתבאר מחלוקת בין ר' חייא לר' יוסי במצות צדקה, ר' חייא חושב שבמצות צדקה כל הקודם זוכה ולכן תמה מדוע הוא לא זכה לעשות החסד, וכן חשב לתת לו אוכל לחזקו כיון שהתייחס למצות צדקה כיתר המצוות, אולם רבי יוסי הסביר לר' חייא דמצות צדקה שונה מיתר המצוות והקב"ה מזמין המצוה לאדם אשר זקוק להצלה ולביטול גזירה, וכמו כן אין לאבד ממנו זכות זו אשר מטרתה להגן עליו ולהצילו.

גומל נפשו איש חסד

ולפי זה נוכל לבאר הכל יפה שהתורה מלמדת אותנו יסוד הנזכר שבעצם כאשר אדם נותן צדקה ידע שהמטרה להציל עצמו ולא לעזור לעני, כמאמר שלמה המלך במשלי פרק יא פסוק יז גמל נפשו איש חסד, כשעושה חסד עם אחר הוא עושה חסד

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

עם עצמו, והקב"ה זימן לו מצוה זו בכדי להצילו והקדים תרופה למכה ונמצא דבעצם נתינת הצדקה הוא קרש הצלה לעצמו ודומה לאדם שהולך לנפול או לטבוע שמחפש קרש הצלה להחזיק בו, ולכן אומרת התורה כי ימוך אחיך ומטה ידו עמך, הכונה בזה שכאשר פונה אליך עני סימן שגם אתה במצב של התמוטטות "עמך", ולכן לא יוכל האדם לתרץ שאין לו כעת אפשרות לעזור לו כי מצבו קשה, כיון שאומרת התורה אדרבא מטרת העני שבא אליך כדי להציל אותך מהמצב הקשה הקב"ה מזמין לו עני שיוכל העשיר להחזיק בו ולהנצל מאותו מצב, לכן כתבה התורה והחזיקת בו, הכונה אתה צריך להחזיק בו כדי להינצל מהמצב הקשה שעלול להיות לך.

ובזה מובן גם המדרש והפסוק בתהלים אשרי משכיל אל דל וכו', כי האדם חושב שהוא עוזר לעני ולכן תמיד מתרץ שקשה לו וכנהנה תירוצים לרוב, אך המשכיל ומתבונן שאם הקב"ה זימן לו עני אינו אלא לטובתו בכדי להקדים תרופה למכה, ולכן כתוב אל דל לרמוז שהאל היינו הקב"ה הביא הדל אליו ולא סתם במקרה הגיע אליו, כיון שעיקר המטרה שעל ידי זה הקב"ה ימלטהו ביום רעה.

מאמר חז"ל פתוח תפתח להיות יד נותנת ולא מקבלת:

עוד נוסף מאמר חז"ל בראשית רבתי פרשת תולדות עמוד קח העושה מצוה מדוחק סוף עושה אותה מריח, והמבטל מצוה מעושר סופו לבטלה מעוני. וכה"א פתוח תפתח את ידך ר' יונתן בן יוסי אומר פתוח תפתח גוי פתח ליתן עד שלא תפתח ליטול. ב' ידות הן אחת פתוחה ליתן ואחת פתוחה ליטול, כמה בין זו לזו, כמה הנותן צריך ליתן הודאה לפני הקב"ה שעשאו מן הנותנין ולא מן הנוטלין. ב' ידים אחת מלמעלה ואחת למטה, יד העני מלמטה ויד בעל הבית מלמעלה, כמה זה צריך ליתן הודאה שהיתה ידו העליונה ולא התחתונה. וכו' אם נתת צדקה לא משלך אתה נותן אלא משל הקב"ה **שנאמר לי הכסף ולי הזהב (חגי ב' ח'). וכן דוד אמר כי ממך הכל ומיידך נתנו לך (דה"א כ"ט י"ד)**. וכן היה ר' אליעזר איש ברתותא אומר כבדהו משלך כי אתה ושלך שלו. ר' מאיר אומר כבוד למלך משלו שאתה וכל אשר לך משלו.

טעם הציווי לחנך את האדם נגד הרכושנות:

ובזה מובן שרצון התורה במצות השמיטה והצדקה לעקור מהאדם את תכונת הרכושנות ולהגיע להכרה שבעל הבית האמיתי על גופנו ועל רכושנו הוא הקב"ה וממילא ינהג שמיטה בקרקע כרצון השי"ת ויתן צדקה בשמחה ולא ירע בעיניו כי קרבה השמיטה, כמאמר דוד המלך בדברי הימים א פרק כט (ו) וַיִּבְרַךְ דָּוִד אֶת־יְקֹקֶק לְעֵינֵי פְלִהֶקֶל וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אֱתָהּ יְקֹקֶק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מְעֹלָם וְעַד־עֹלָם: (יא) לָךְ יְקֹקֶק הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּחִיץ וְהַהוֹדוּ כִּי־לֵאלֹהִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְקֹקֶק הַמַּמְלָכָה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרָאשׁ: (יב) וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאֵתָהּ מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִינְךָ כָּח וּגְבוּרָה וּבִינְךָ לַגְּדֹל וְלַחֲזֶק לְכָל: (יג) וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ: (יד) וְכִי מִי אֲנִי עֹמֵי בְּיַעֲצֹר כָּח לְהַתְּנִיב כְּזֹאת בְּיַמְמֶךָ הַכָּל וּמִי־כֵן נִתְּנוּ לָךְ:

אולם טבעו של האדם שחי בהרגשה שהוא מושל בגופו ובעל הבית של רכושו, כי כל עוד האדם מרגיש טוב אינו מעריך את החסד שהשי"ת עושה עימו בכל יום בגופו מתוך ההרגל, אולם אין האור ניכר אלא מתוך החושך ורק כאשר ח"ו האדם נעשה חולה מעריך כל התקדמות בבריאותו מה שלא מרגיש כשהוא בריא, וכן פרנסתו והצלחתו הכל תלוי בחסדי השי"ת והשם הוא מוריש ומעשיר ומידו הברכה וההצלחה לאדם ורק בעת צרה ומשבר מגיע לבורא עולם, ולכן חייבו חז"ל כל אדם להתחיל את היום בברכות השחר אשר בהן מבטא את כל חסדי השי"ת הן בגופו והן בממונו ומברך ומודה על שהחזיר נשמה בקרבו ויכול לזקוף ולפתוח את עיניו ונותן לו כוח מחדש בכל יום ואף מכין מצעדי גבר ועושה לו כל צורכו, ואם יתבונן במה שמברך הרי חייב בכל יום להכיר תודה להשי"ת על רוב חסדיו עימו, וכיון שהכל מאיתו יתברך כיצד ימנע עצמו מקיום המצוות ולימוד תורה לפחות חלק מהזמן, ואף לעשות חסד עם הזולת לפי בקשת השי"ת אשר גמל עימו חסד.

מעשה עם החזון איש על הרכושנות:

ומסופר על הרב לורנץ ז"ל אשר פעם עבד במשך זמן רב לשכנע ניצולת שואה גלמודה לתרום את הבניין שבעלותה ולאחר זמן רב הצליח לשכנע אותה וסיכם להביא אותה לחזון איש בכדי לברך על המוגמר, והנה כאשר הביאה לחזון איש התעניין החזון איש על מצבה וכיצד יש לה את הרכוש והיא סיפרה כי עמלה קשה ואספה פרוטה לפרוטה עד שהצליחה לקנות הבניין, לאחר ששמע החזון איש את הדברים אמר לה שהוא מציע לתרום רק חצי בניין ולא כל הבניין וגם החצי שהיא תורמת ישאר על שמה ובירכה, כמובן שהרב לורנץ ממש הופתע לרעה כיצד החזון איש הרס את כל עמלו שעמל זמן רב לשכנעה ובבת אחת הכל הלך לטימיון, אך כמובן מני הכבוד לא יכל לדבר מאומה עם החזון איש לפניו, לאחר שהלכו חזר הרב לורנץ לחזון איש לשאול אותו על הדבר, והשיבו החזון איש דע לך אחרי ששמעתי עד כמה היא יגעה ועמלה על רכושה אין שום סיכוי בעולם שתתן לך כי יהיה קשה לה מאוד מאוד להיפרד מרכושה ובטוח שהיא תתחרט אך אני נסיתי אולי נצליח חצי בניין וגם זה יהיה על שמה בכדי שתרגיש שאינה נפרדת ממנו ועדיין אני אומר לך הלואי שתעשה את זה כי לא בטוח, ובאמת לבסוף צדק החזון איש ואפילו את הצעת החזון איש היא החזרה בה ולא עשתה. ללמדנו עד כמה האדם נהפך לרכושני.

והן הם דברי התנא באבות ושלך שלו:

והן הם דברי התנא הקדוש במסכת אבות פרק ג משנה ח רבי אלעזר איש ברתותא אומר תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא אומר (ד"ה א' כ"ט) כי ממך הכל ומיידך נתנו לך: והקשה במגן אבות לרשב"ץ מדוע נצרך לומר ושלך שלו הרי אם אתה שלו ממילא כל מה שיש לך שלו? ותירץ על פי פירוש רבינו יונה על אבות פרק ג משנה ח: רבי אלעזר איש ברתותא אומר תן לו משלו זה מדבר בין לענין גופו של אדם בין לענין ממונו ולומר שלא ימנע אדם את עצמו ולא את ממונו מחפצי שמים. וזהו שאמר שאתה ושלך שלו. שאינך נותן משלך ולא מגופך ולא מממונך [אלא] משל מקום ב"ה שהכל שלו כי ממון האדם פקדון הוא בידו משל הקב"ה אלא שיש יתרון בו על שאר הפקדונות שיכול לקחת ממנו די צרכיו והשאר

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

יתנהו באשר רצון המפקיד מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה אשר צוהו ויש לשמח הרבה מאשר יכול להנות מן הפקדון (בדיבור) [א"ייה נ"ל להג"י די צרכיו] וכי יעשה רצון בעליו מן הנשאר. משל למלך שנתן לעבדו אלף זוזי ואמר לו טול אתה המאה לעצמך ותן התשע מאות לתשעה בני אדם. והלא שמח הוא וכן בדוד הוא אומר [ד"ה א' כ"ט י"ד] כי ממך הכל ומידך נתנו לך. במקום אחר כתיב שם מידך היא ולך הכל. והוא נאמר לענין הגוף על שהכינו לבנות בית קדשו וזהו שכתוב ומידך נתנו לך. נאמר לענין הממון כמו שאמר בראש הפסוק כי נעצר כח להתנדב כזאת כי ממך הכל ומידך נתנו לך:

מעשה שהיה כיצד נתן צדקה בסתר:

מסופר בספר אוצר המעשיות: מעשה ששמעתי מפי הרב אברהם חיים צוונבר שאג ז"ל בעיר קרקוב היה איש עשיר מאוד ושמו היה שמעון והיה קמצן גדול וכולם קראו לו שמעון הקמצן מפני שלא רצה לתת נדבות בכלל ובפרט כמו העיר קרקוב שהיא עיר גדולה ויש בה אוכלוסיה גדולה מאוד ויש בה מכל שכבות העם ובפרט עניים רבים היו בה ראשי הציבור קבעו הערכות לבעלי יכולת לשלם את הערכותם החודשית לראשי הציבור כדי לחלק לעניים ולמזון ותמחוי ומיודעינו שמעון הקמצן לא רצה להשתתף בהערכתו בשום אופן, ויוכיחו לו בפרוש אם לא יתן את מכסתו בהערכה אחרי מותו יקברו אותו על יד הגדר בבית העלמין, ויכתבו את שמו הידוע בן הקהל על המצבה שמעון הקמצן, ויאמר להם כן תעשו כמו שדיברתם ביום פקודתי, ולו לא היה בניס ולעולם לא יחיה האדם ויגיע יום פקודתו ויקברוהו על יד הגדר בבית העלמין שבקרקוב ועל המצבה כתבו שמעון הקמצן, ולפני מותו עזב צוואה ובצוואה כתב שיתנו לאשתו את כתובתה שזה פחות או יותר יספיק לה למזונותיה בריוח ואת כל הוננו ציוה לחלק לכמה אנשים עשירים מאוד ויהי הענין תמוה אצל כל הקהל, ואחרי הרבה זמן הרגישו במחסור גדול ראשי הציבור קופתם כמעט התרוקנה ובמזון ותמחוי היו מקבלים מאות ככרות לחם וחלות לשבת גם זה כמעט הופסק והיו גם שני קצבים שהיו נותנים כמויות ניכרות של בשר גם זה הופסק, וישלחו ראשי הציבור לקרא לאלו שתמכו בסכומים גדולים ולשאול אותם מה הסיבה שהפסיקו את תמיכתם למוסדות הנ"ל ובפרט שעכשיו נמצאים המוסדות במצוקה גדולה, וכולם כאחד ענו שאין באפשרותם לתת עוד וכולם נשאר תמהים ובלי פתרון רק אחד מהתומכים אמר אני מצטער אבל אין ביכולתי להגיד לכם שום דבר היות והושבעתי לא להגיד, אז הבינו שפה מסתתר דבר לא רגיל תיכף שלחו אחר הדיינים וספרו להם על אודות האדם שהשביעו אותו ואם אפשר להתיר לו שיגיד מה שהוא יודע על כל התעלומה והדיינים תכיף עשו לו התרה ויספר להם על אודות שמעון הקמצן שהוא היה נותן לו כספים כדי לתמוך במוסדות הנ"ל וכן שאר האנשים שנקראו עשו התרה וגם הם אמרו כמו הראשון היות שמעון הקמצן לא רצה להנות בעולם הזה ממצותיו שעשה בקצה חודו של קוץ לכן עשה אותם בסתר כדי שגם הפירות וגם הקרן תשארנה בשלימותם לעולם הבא, וכששמע אחד הדיינים שהוא בעל תוספות יום טוב ז"ל אמר להם אשרי חלקו האדם הזה שזכה לכך אתם חשבתם לבזיון לקברו על יד הגדר והקב"ה נותן לו שכרו המלא בעולם הנצחי, לכן הנני מצוה ומבקשכם לעת פקודתי וקברתם אותי על ידו כי חלקו גדול מאוד, ואחר פטירתו הרב בעל תוספות יום טוב ז"ל ויקברוהו על יד שמעון הקמצן ז"ל ובזה הציל את הביזיון שחשבו קודם לכן, וכל המבקר את קברו של הרב בעל תוספות יום טוב ז"ל היה מבקר גם את קברו של שמעון הקמצן ז"ל ביחד, אם פעם תהיו בקרקוב תמצאו בבית העלמין את שניהם קבורים אחד ליד השני על יד הגדר עד כאן לשונו.

מוסר השכל:

עלה בידנו ללמוד שחובת האדם לעבוד על עצמו להגיע להכרה שהכל של הקב"ה והכל מאיתו ותלוי בו והוא בעל הבית ואנו שומרי פיקדון ומצווים לעשות רצונו יתברך, וכאשר האדם מפנים הדברים הרי נעשה אצלו בנקל קיום התורה והמצות וזוכה שתשרה הברכה וההצלחה בכל מעשה ידו, ומשכיל להבין שכל הזדמנות שמתבקש לתת צדקה היא לטובתו ולהקדים תרופה למכה כי גומל נשפו איש חסיד ואשרי המשכיל אל דל למענו ולמען בני ביתו.

ואסיים בברכה בזכות רבי שמעון בר יוחאי שהשבוע ההילולא שלו יהי רצון שנזכה תמיד להיות מהנותנים ולא מהמקבלים ויושפע שפע רב וברכה והצלחה בכל מעשה ידינו ויקויים בנו הפסוק מלאכי פרק ג (י) הַבְּיָאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצֵר וְיִהְיֶה טָרֶף בְּבֵיתוֹ וּבְחֻנּוֹ נָא בְּזֹאת אָמַר יְקוֹק צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרְיַקְתִּי לָכֶם בָּרֶכֶת עַד־בְּלִיַּדִּי: וכדרשת חז"ל מסכת שבת דף לב ע"ב עד שיבלו שפתותיכם מלומר די "אמן".

בידידות ואהבה
הצב"י מרדכי מלכא ס"ט